

Sprawozdanie z działalności Prezydium Rady Banków Depozytariuszy w 2018 roku

W skład Rady Banków Depozytariuszy wchodziło na koniec 2018 roku 13 banków prowadzących rachunki papierów wartościowych. Rada była reprezentowana na zewnątrz przez Prezydium Rady w składzie pięcioosobowym.

Funkcje Przewodniczącego Prezydium Rady pełnił Jacek Mierzejewski (Bank Handlowy w Warszawie SA). W skład Prezydium wchodził również: Bogumił Kloc (Deutsche Bank Polska SA), Janusz Łaski (ING Bank Śląski SA), Mariusz Piękoś (Bank Pekao SA) oraz Andrzej Szadkowski (BNP Paribas Securities Services SKA Oddział w Polsce).

Funkcję Sekretarza Rady pełnił z ramienia Związku Banków Polskich Norbert Jeziolowicz.

Rada odbyła w 2017 roku 3 posiedzenia (7 marca, 25 września, 13 grudnia), organizowane były też wielokrotne spotkania grup roboczych funkcjonujących w ramach Rady, głównie w zakresie wykonywania funkcji depozytariusza.

W roku 2018 działalność Rady koncentrowała się na następujących obszarach:

- Rada kontynuowała prace dotyczące ustalania dobrych praktyk rynkowych postępowania w związku z wykonywaniem obowiązków depozytariusza funduszy inwestycyjnych, oraz uzgodnienia z KNF tych standardów,
- Rada opiniowała i aktywnie uczestniczyła w procesie wypracowywania rozwiązań legislacyjnych odnośnie PPK,
- Rada opiniowała i brała aktywny udział w spotkaniach mających na celu wypracowanie modelu dematerializacji akcji w ramach nowelizacji KSH,

- Rada opiniowała i brała aktywny udział w opracowywaniu Strategii Rozwoju Rynku Kapitałowego,
- Rada opiniowała i brała aktywny udział w pracach nad zmianą ustaw podatkowych w zakresie pobierania podatku u źródła,
- Rada brała aktywny udział w opiniowaniu innych projektów aktów prawnych, mających wpływ na działalność krajowych banków powierniczych,
- wykorzystując własne zasoby, doświadczenie i kompetencje, Rada kontynuowała współpracę z Komisją Nadzoru Finansowego, Krajowym Depozytem Papierów Wartościowych S.A., KDPW_CCP S.A., Ministerstwem Finansów i Giełdą Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.

W ramach Rady funkcjonowała grupa robocza ds. obowiązków depozytariusza. W czasie wielokrotnych spotkań głównym tematem prac grupy była implementacja zmian wynikających z nowelizacji ustawy o funduszach inwestycyjnych w związku z wdrożeniem dyrektyw AIFMD oraz UCITS V. Grupa robocza ds. wykonywania funkcji depozytariusza kontynuowała też prace nad standardem praktyk rynkowych dotyczących zakresu wykonywanych przez depozytariusza funkcji, przy wsparciu częściowo na zasadach komercyjnych, a po części pro bono przez kancelarię prawną MWW w celu przygotowania opartych już na przepisach nowej ustawy wzorów umów o wykonywanie funkcji depozytariusza oraz rekomendacji dotyczącej dobrych praktyk w zakresie wykonywania funkcji depozytariusza funduszu inwestycyjnego w tym m.in. zasad.

Rada rozpoczęła cykl warsztatów z KNF (odbyły się 3 tury spotkań) ws. Dobrych Praktyk opracowanych w ramach grupy roboczej ds. obowiązków depozytariusza. Podczas tych spotkań omówiono najważniejsze kwestie, m.in.:

- kontrola cen transakcyjnych aktywów funduszy.
- jakość zewnętrznych „podmiotów wyceniających”
- monitorowanie cen przyjmowanych do wyceny tak aby nie odbiegały one od cen rynkowych.
- lokaty w struktury (SPV)
- wycena aktywów niepublicznych, w tym wierzytelności,
- kwestia subskrypcji,
- monitorowanie limitów wewnętrznych funduszy.

W celu opracowania tych zagadnień na potrzeby dalszych prac prowadzonych z KNF, wznowiono intensywne, cykliczne prace warsztatowe grupy roboczej ds. obowiązków depozytariusza. Od września do końca roku odbyło się siedem spotkań warsztatowych tej grupy roboczej. Cykl jest kontynuowany z dotychczasową intensywnością w 2019 roku.

W kwestii wyceny aktywów niepublicznych grupa robocza ds. obowiązków depozytariusza nawiązała współpracę na warunkach komercyjnych z ekspertem wyłonionym w oparciu o dotychczasowe doświadczenia poszczególnych członków grupy roboczej. Współpraca ta ma na celu przygotowanie opisu najlepszych praktyk - ram metodycznych dla wycen poszczególnych klas instrumentów i stworzeniu wzoru metryk wyceny została skierowana do wybranego eksperta.

Ponadto w ramach grupy roboczej ds. obowiązków depozytariusza opracowano wystąpienie do ESMA w sprawie rozumienia obowiązków depozytariusza określonych w art. 21.9.b AIFMD oraz art. 22.3.b UCITS V (obowiązek wykonywania określonych czynności związanych z wyceną aktywów przez depozytariusza). Zapytanie zostało formalnie złożone w ESMA przez Radę.

Rada ponownie zgłosiła uwagi do nowelizacji Kodeksu spółek handlowych, który zakłada dematerializację wszystkich akcji. Rada wystosowała w tej sprawie odpowiednie stanowisko do Ministerstwa Sprawiedliwości. Uwagi Rady koncentrowały się na ustaleniu zasad prowadzenia rejestru akcjonariuszy po dematerializacji, odpowiedzialności podmiotu prowadzącego rejestr w zakresie relacji z emitentem i akcjonariuszami, podnoszono też kwestie związane z ustawą o przeciwdziałaniu praniu brudnych pieniędzy. Przedstawiciele Rady uczestniczyli w tej sprawie w spotkaniach organizowanych w Ministerstwie Sprawiedliwości. Ze względu na niezakończone prace nad ustawią temat będzie kontynuowany w kolejnym roku.

Rada zgłaszała liczne uwagi do projektu ustawy o Pracowniczych Planach Kapitałowych i brała udział w konsultacjach tego projektu. Zgłaszane uwagi dotyczyły między innymi kosztów likwidacji funduszu oferowanego w ramach PPK, czy zasad

przejęcia zarządzania funduszem w przypadku cofnięcia zezwolenia dla instytucji finansowej na zarządzanie.

Rada zgłaszała uwagi do rozporządzeń wykonawczych do ustawy o obrocie instrumentami finansowymi w ramach wdrażania Dyrektywy MiFiD II, w tym w sprawie zakresu, trybu i formy oraz terminów przekazywania informacji przez firmy inwestycyjne, banki, o których mowa w art. 70 ust. 2 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, i banki powiernicze a dotyczące informowania przez bank powierniczy o zawarciu lub rozwiązaniu umowy o świadczenie pracy z osobą odpowiedzialną za wypełnianie przez bank powierniczy obowiązków dotyczących zabezpieczania instrumentów finansowych i środków pieniężnych klientów. Dzięki temu udało się potwierdzić że zgodnie z aktualnym brzmieniem *Rozporządzenia Ministra Finansów* z dnia 29 maja 2018 r w sprawie szczegółowych warunków technicznych i organizacyjnych dla firm inwestycyjnych, banków i banków powierniczych, obowiązek wynikający z §16, a dotyczący wyznaczania jednej osoby posiadającej wystarczającą wiedzę, doświadczenie i uprawnienia, która będzie odpowiedzialna za wypełnianie przez tę firmę inwestycyjną obowiązków dotyczących zabezpieczania instrumentów finansowych i środków pieniężnych klientów, nie dotyczy banków powierniczych co wynika z treści §17 ust. 2 tego rozporządzenia. W konsekwencji potwierdzono też, że nie ma uzasadnienia dla podawania takiej informacji przez bank powierniczy w ramach przekazywania raportów bieżących.

Rada brała aktywny udział w opiniowaniu Strategii Rozwoju Rynku Kapitałowego (SRRK) dla Polski. W przekazywanych uwagach Rada wskazywała między innymi na brak potrzeby wprowadzania na naszym rynku obowiązkowego systemu indywidualnych kont depozytowych na poziomie Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych. W ramach prowadzonych konsultacji Rada przekazała materiał o barierach w rozwoju rynku kapitałowego ora wskazywała też na niezbędne niezwłoczne doprowadzenie do końca rozpoczętych prac legislacyjnych obejmujących:

- a. Elektroniczną rejestrację niepublicznych spółek akcyjnych oraz akcji w procesie analogicznym do procedury s-24 dostępnej obecnie tylko dla spółek z.o.o. oraz komandytowych i komandytowo-akcyjnych,
- b. Obligatoryjną dematerializację akcji spółek niepublicznych,

c. Wprowadzenie do KSH nowego rodzaju spółki – Prostej spółki akcyjnej – z elektroniczną rejestracją i zdematerializowanymi akcjami,

d. Zniesienie fakultatywnej dematerializacji obligacji prywatnych na rzecz dematerializacji obligatoryjnej.

Rada wskazywała także na fakt że wprowadzenie szeregu zmian odnośnie funkcjonowanie infrastruktury kontrahentów centralnych w Polsce wymaga przeprowadzenia konsultacji między wszystkimi uczestnikami rynku, w tym z grupą KDPW.

Rada opracowała i wysłała uwagi do projektu nowelizacji ustaw podatkowych, której proponowane brzmienie - w ocenie Rady - uniemożliwia zastosowanie obniżonej stawki wynikające z umów dotyczących podwójnego opodatkowania. Rada krytycznie odniosła się do proponowanego modelu poboru podatku u źródła (w tym do wprowadzenia dodatkowych wymogów powyżej limitu 2 MM PLN wypłacanego dochodu), zasad weryfikacji beneficjenta rzeczywistego, oświadczeń składanych przez kierownika jednostki dla płatności powyżej 2 MM PLN, zasad odzyskiwania podatku, zasad alternatywnego opodatkowania obligacji, opodatkowania pożyczek papierów wartościowych. Rada brała też udział w konsultacjach odnośnie rozporządzeń do ustaw podatkowych. W obu przypadkach przedstawiciele Rady, brali udział w posiedzeniach grupy ds. podatków przy ZBP, na których uzgadniane były wspólne działania w zakresie przekazywania uwag do projektów regulacji.

Przedstawiciele Rady kontynuowali pracę w ramach grupy roboczej do spraw technologii blockchain. Przedstawiciele Rady w Europejskiej Federacji Bankowej (Blockchain Taskforce) brali aktywny udział w pracach tej grupy. W ramach prac własnej grupy roboczej Rada kontynuowała współpracę KDPW, która zaowocowała powołaniem projektu e-Voting którego celem jest wdrożenie modelu głosowania na WZA w oparciu o system bazujący na technologii blockchain.

Przedstawiciele Rady uczestniczyli w pracach Zespołu Roboczego ds. rozwoju innowacji finansowych (FinTech) w Polsce powołanego przez KNF z udziałem instytucji i uczestników rynku finansowego. W trakcie prac Zespołu Przedstawiciele Rady zgłosili szereg potrzeb zmian regulacyjnych, które docelowo powinny pozwolić na wdrażanie innowacyjnych rozwiązań w obszarze działania banków powierniczych, w tym rozwiązań opartych o technologię blockchain. Najważniejsze z tych tematów to:

- dematerializacja akcji niepublicznych (nowelizacja KSH),

- wprowadzenie nowego rodzaju instrumentów udziałowych – tzw. Prostej Spółki Akcyjnej,
- zapewnienie dostępności elektronicznych instrumentów płatniczych pozwalających na rozliczanie transakcji w trybie natychmiastowym i przy zachowaniu zasady realnego DVP (pieniądz elektroniczny banku centralnego lub jego substytutu w formie czeków i weksli elektronicznych).

Na początku 2018 roku odbyło się posiedzenie ww. zespołu podczas którego dokonano przeglądu stanu realizacji zadań przyjętych w raporcie z prac zespołu opublikowanym w listopadzie 2017.

Przedstawiciele Rady uczestniczyli w pracach powołanej przy UKNF w czerwcu 2018 r. grupy roboczej ds. Blockchain. W ramach utworzonych podzespołów opracowywane jest wspólne stanowisko KNF, instytucji rynkowych oraz uczestników rynku w kwestiach: architektury DLT/Blockchain, barier i ograniczeń dla rozwoju DLT/Blockchain, aktywów wirtualnych oraz giełd i kantorów kryptowalut.

Przedstawiciele Rady uczestniczyli także w pracach rynkowych grup roboczych w zakresie tworzenia standardów odnośnie rozrachunku i pre-matchingu transakcji. W wyniku prac przyjęto we wrześniu zaktualizowaną rekomendację Rady ws. procesu pre-matchingu i matchingu. Rada brała też aktywny udział w rozmowach z KDPW odnośnie wdrożenia w KDPW regulacji CSDR. W wyniku ustaleń opracowana została pełna lista operacji rozrachunkowych zgodnych z zasadami obowiązującymi w komunikatach ISO15022/20022. Wymóg ten wynika ze standardów technicznych ESMA (European Securities and Markets Authority) towarzyszących europejskiej regulacji CSDR. Wypracowany dokument zawiera zestawienie pomiędzy obecnie obowiązującymi atrybutami (typ operacji, kod rynku, tryb obrotu, faza operacji) a nowym sposobem oznaczania operacji rozrachunkowych. Podziału dokonano w rozróżnieniu na operacje wymagające i nie wymagające potwierdzenia warunków rozrachunku. Implementacja zaplanowana jest w jesiennym oknie wdrożeniowym KDPW., a nie na wiosnę jak wstępnie zakładano.

Ponadto, zgodnie z postulatami Rady, KDPW dokonał modyfikacji mechanizmu obsługi transakcji złożonych. Komplementarne, do wcześniej obowiązującego i skomplikowanego modelu, rozwiązanie zawężyła ilość atrybutów potrzebnych do prawidłowego wskazania zależności pomiędzy transakcjami uczestnika przesłanymi do rozrachunku.

Rada rozpoczęła też konsultacje z Izbą Domów Maklerskich, w celu ustalenia nowego standardu WKU, co ma związek z wdrożeniem zmian wynikających z regulacji CSDR.

Rada opiniowała nowelizację ustawy o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych oraz brała udział w konsultacjach publicznych w tym zakresie. W swoich uwagach Rada wskazała w pierwszym rzędzie na konstrukcję Rejestru Akcjonariuszy, która nie wynika wprost z dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017 w zakresie zachęcania akcjonariuszy do długoterminowego zaangażowania i daleko wykracza poza zakres jej spodziewanej implementacji. Dyrektywa i akty wykonawcze do niej przyjęte opiera się o zapytanie o stan akcjonariatu ze strony emitenta i przekazanie tego zapytania do pośredników i nie zakłada, że stan ten będzie znany w każdym zakresie i każdego dnia na poziomie centralnego depozytu. Zaproponowany model będzie się wiązał ze znacznymi kosztami dostosowania do systemu (przekazywanie gigantycznej bazy danych), które będą musieli ponieść również uczestnicy rynku kapitałowego. Ponadto Rada negatywnie zaopiniowała między innymi nieprecyzyjne kryteria nakładania kar na depozytariuszy.

Przedstawiciele Rady brali także udział w opiniowaniu projektów aktów prawnych, w konferencjach uzgodnieniowych oraz w posiedzeniach komisji Sejmowych takich jak np. Rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie okresowych sprawozdań i bieżących informacji dotyczących działalności i sytuacji finansowej towarzystw funduszy inwestycyjnych (...), rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczegółowych warunków technicznych i organizacyjnych dla firm inwestycyjnych, banków i banków powierniczych, rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie trybu i warunków postępowania firm inwestycyjnych, banków, o których mowa w art. 70 ust. 2 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, oraz banków powierniczych, European Commission's Public consultation on minimum requirements in the transmission of information for the exercise of shareholders rights,

Przedstawiciel Rady uczestnicząc w pracach Komitetu ds. Ryzyka przy KDPW_CCP podczas 2 posiedzeń Komitetu oraz w ramach prac w trybie obiegowym, zaopiniował 7 wniosków Zarządu KDPW_CCP, głównie w zakresie zmian do Regulaminów

Rozliczeń Transakcji, Szczegółowych Zasad Rozliczeń (rynek regulowany oraz OTC), Regulaminu Funduszu Rozliczeniowego oraz Polityk Zarządzania Ryzykiem w grupie KDPW. Przy opiniowaniu szczegółowych regulacji brane były pod uwagę potrzeby i interesy polskich banków współpracujących z KDPW_CCP.

Przedstawiciele Rady brali także udział w pracach Zespołu Doradczego przy KDPW opiniując 8 wniosków Zarządu KDPW głównie w zakresie zmian do Regulaminu, Szczegółowych Zasad i Procedur Ewidencyjnych KDPW, planów: działalności i finansowego KDPW oraz strategii KDPW. Opiniowano również sprawozdania Zarządu KDPW z działalności KDPW i grupy kapitałowej KDPW oraz sprawozdanie z działalności systemu rekompensat za rok 2017.

Warszawa, dnia 26 lutego 2019